

Eesti XI jahitrofeede näitus

Näitus on avatud
13.04–18.04 kell 10.00–18.00
19.04 kell 10.00–15.00

Tallinnas
Amservi Järve müügisalongis
Pärnu mnt 232.

Foto: Valeri Štšerbatõh

Kontakt: Tiit Reha 503 8100, Andres Lillemäe 602 5970

Eesti kui jahimaa

Eesti on unikaalne jahimaa, meie ulukifauna on mitmekesine ja rikkalik.

Paljud meil veel kütitavad ulukid on Euroopas jahikeelu all või üldse kadunud.
Näiteks karu, hunt, ilves, kobras, põder.

Meid võib ka veelinnurahvaks kutsuda, kuna poole meie riigipiirist moodustab meri ja lisaks sellele on meil tuhandeid järvi.

Jahipidamise kord Eestis

Eestis võib jahti pidada Eesti või välisriigi kodaniku jahitunnistust omav isik, kellele on väljastatud jahiluba antud jahipiirkonda.

Suurulukijahis kütina viibiv jahimees peab olema sooritanud (viimase kahe aasta jooksul) vastava laskekatse asukohamaal või sooritama selle kohapeal.

Alates 2013. a 1. juunist otsustab maaomanik omal kinnistul kütitavate väikeulukite üle.

Trofeed

- Trofeede väärtustamine on sama vana traditsioon kui jahilkäimine ning seda võib pidada ühe kultuurse jahiriigi tunnuseks.

- Eesti jahiulukite trofeedest hinnatakse rahvusvaheliste reeglite kohaselt põdra, punahirve ja metskitse sarvi, metssea kihvu, hundi, karu ja ilvese nahka ning hundi, karu, ilvese, rebase, kähriku, mägra ja kopra koljut.

Mõõdetakse ka Eestis elavate võõrliikide kabe- ja tähnikhirve sarvi ning šaakali koljut.

- Jahitrofeekultuur lähtub ennekõike üks osa jahimehe eetilistest tõekspidamistest, millega avaldatakse tunnustust kütitud ulukile.

Samuti Eesti jahinduse heast tavast.

- Trofeekollektsioonid muutuvad üha enam asendamatuks materjaliks ulukite uurimisel.

- Hästi arenenud sarved on üheks märgiks, et kandja on võimeline häid järglasi andma, selletõttu jäetakse ka ilus trofeesarv küttimata, et pull saaks anda võimalikult palju väärilisi järglasi.

- Lisaks sellele, et jahitrofeede näitust on huvitav vaadata, näitab see veel seda, et võime uhked olla oma seniste jahinduslike toimetamiste üle.

- Eesti trofeenäitustel on jahimeeste ülemaailmse organisatsiooni (CIC) tunnustus.

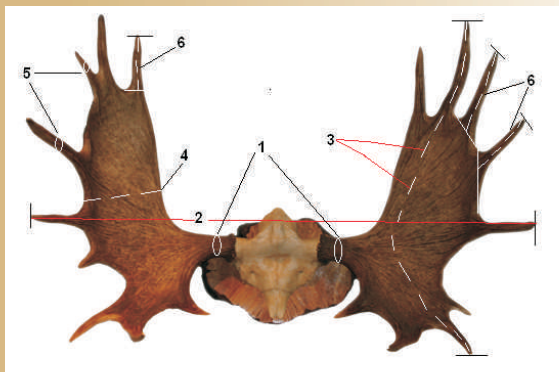

Mida mõõdetakse?

Iga liigi jaoks on eraldi kriteeriumid ning skaalad, mille vahemikku jäävad trofeed on medaliväärsed ja millised mitte. Trofeede hindamise keerulist kunsti on lühidalt kirja panna pea võimatu, aga siinkohal toome välja mõned näited ja üldpõhimõtted.

Koljude ja nahkade hindamisel mõõdetakse põhimõõtmelena pikkust ja laiust. Nahkade hindamisel on võimalik suurendada naha ilu ja omapära arvestades subjektiivse juurdehindlusega põhipunktide summat 25–30%. Kihvade puhul mõõdetakse alumise kihva pikkust, laiust ja ülemise kihva ümbermõõtu.

Sarvede hindamisel on süsteem keerulisem ja arvestatavaid kriteeriume rohkem. Osa sarvi (nt punahirv) kaalutakse, aga osa mitte (nt põder).

Näiteks põdra sarvede hindamisel: 1. Sarvetüviku ümbermõõt; 2. Sarvedevaheline laius; 3. Sarve pikkus; 4. Kühvli laius; 5. Sarveharu ümbermõõt; 6. Sarveharu pikkus.

Trofeede ettevalmistamise head tavad

Jahitrofeeks loetakse ainult jahipidamise käigus saadud trofeed, sinna hulka ei kuulu farmides kasvatatud, auto alla jäänud ega surnuna leitud loomadelt kogutud trofeed. Nimetatud trofeed võib mõõtmisele tuua, need varustatakse vastava märkega – ning bioloogilise materjalina on need arvestatavad.

- Sarvi ei tasu lakkida, peitsida ega ka lühikesi sarveharusid ära lõigata.
- Sõraliste sarvi, mida kaalutakse, on soovitatav esitada koos korralikult valgendatud ülalõualuu osaga. Vanuse määramiseks lisatakse sarvedele üks pool alalõualuust.
- Koljud peaksid olema korralikult valgendatud (ei ole oluline, kas on alusel või aluseta).
- Metskitse ja hirve sarved ning metssea kihvad paigutatakse alusele nii, et hindamise otstarbel oleksid nad aluselt eemaldatavad.
- Hinnatakse ainult vaibana nülitud suurkiskjate nahku.
- Purunenud kolju, kihva ega sarvetükke ei tohi juurde liimida.

Hea nõuanne: metssea kihvad tuleks purunemise vältimiseks kohe peale väljakeetmist puhastada ja täita külmpolümeeriga, seejärel õrna värvitu lakiga katta.

- Nahkadel ei tohi täiendavaid naharibasid juurde ömmelda.
- Metsseal ei komplekteerita kihvu (erineva isendi ülemised ja alumised kihvad).

11. näituse kokkuvõte

Jrk nr	Aasta	Koht	Liikide arv	Kokku hinnati	Kuld/hõbe/pronks
I	1968	Tallinn	3	31	5/14/18
II	1988	Viljandi	9	652	93/125/174
III	1991	Viljandi	12	493	166/192/200
IV	1995	Tartu	19	464	108/97/117
V	2002	Tartu	22	726	220/171/189
VI	2004	Sagadi	30	883	202/203/230
VII	2006	Sagadi	29	1005	223/269/302
VIII	2008	Sagadi	32	1225	245/343/396
IX	2011	Sagadi	27	1175	294/311/389
X	2013	Jäneda	33	1150	280/337/381
XI	2015	Tallinn	20	1072	202/326/412

Eesti tiptrofeed

Liik	Trofee omanik	punktid (CIC p)	küttimisaasta
pöder	Elmur Kuusik	342.10	1969
punahirv	Kari Tanninen	232.71	2004
metskits	Juhan Kais	191.48	1976
metssiga	Voldemar Mangus	138.40	1973
karu nahk	Aivar Savelli	492.59	2004
karu kolju	Ants Pehk	67.46	1993
ilvese nahk	Andrus Teemant	214.84	1988
ilvese kolju	Jaan Liiv	28.99	1987
hundi nahk	Andrus Teemant	149.78	1987
hundi kolju	Ivar Kanter	44.78	1994
kopra kolju	Aivar Tempel	27.73	2003
rebase kolju	Vahur Sepp	25,74	1988
kähriku kolju	Jüri Kaju	21,69	2012
mägra kolju	Kalev Männiste	24,58	1995

Huvitavaid fakte

Esimene trofeede näitus Eestis toimus

1968. aastal Tallinnas,

kus hinnati 31 trofeed kolmest liigist

(metssea kihvad, metskitse ja põdra sarved).

- Kõige rohkem on korraga hinnatud Eesti VIII näitusel Sagadis (2008), kuhu toodi hindamiseks 1225 jahitrofeed.
- Kõige eksootilisemad loomad on olnud kõrkjakass ja tähnikhirv, kes on Eestis kütitud ja kellelt saadud trofeed on näitusele toodud.
- Ilvesekoljude maailma edetabeli kaheksast esimesest kohast kuuluvad eestlastele pooled (2. J. Liiv, 5. A. Andre, 6. K. Jänes ja 7. A. Rehe).
- Eestist on pärit suurim ilvesenahk (A. Teemant 214,84 p).

www.ejs.ee:
Kuristiku 7,
10127 Tallinn
602 5970
ejs@ejs.ee

1967. aastal loodud Eesti Jahimeeste Seltsi (EJS)
liikmeskonda kuulub enamik Eesti 15 000 jahimehest,
kes hooldavad ulukeid ja peavad jahti
ca 85% Eesti jahiterritooriumil.

EJS tegeleb avalike suhetega,
seadusloome ettepanekutega, jahiturismiga,
ulukihooldega, jahimehe koolitusega, jahilaskmisega,
jahikoortega, jahitrofeedega, korraldatakse
kokkutulekuid, jahitrofeede näitusi, jahinduskonverentse.

EJS annab välja Eesti ainukest jahindusalast
loodusajakirja Eesti Jahimees.

EJS on maailma kõikide riikide jahimehi ühendava
organisatsiooni CIC ja Euroopa jahimehi ühendava FACE liige.

Eesti Jahimeeste Seltsi juhatus nimetas 2015. aasta koostöö
aastaks: lisaks koostööle on oluline jahimeeste maine
parendamine ja usalduse tõstmine, jahindusest ja
jahipidamisest positiivsema kuvandi loomine avalikkusele.

Voldiku väljaandmist toetas KIK